

Miért kell a macskámat vakcinázni?

Miért kell a macskámat vakcinázni?

A macskánk részére mindenképp biztosítani kell a megfelelő védőoltásokat, ezek nélkül igen jelentős a kockázata annak, hogy megbetegszik valamelyik, akár végzetes kimenetelű fertőző betegségben.

A legelterjedtebb fertőző betegségek:

- macska (parvovírus okozta) panleukopeniája
- macska herpesvírus okozta légzőszervi megbetegedése
- macska calicivírus okozta náthája

Ezek mellett azonban védekeznünk kell:

- veszettség ellen is.

Egyes területeken a fentebb említetteken kívül további fertőző betegségek előfordulásával is számolnunk kell, amelyek veszélyeztetik macskánk egészségét, ezekről kérjen részletes felvilágosítást Kedvence állatorvosától.

Ma már elérhetőek olyan kombinált vakcinák is, amelyek megfelelő védelmet tudnak biztosítani egyszerre több fertőző ágenssel szemben is.

Szükséges, hogy a védőoltásokat macskánk megfelelő időben kapja meg, mert a súlyosan megbetegedett állat gyógykezelése sokszor már reménytelen kimenetelű vagy csak hosszadalmas, költséges terápia mellett remélhetünk részére gyógyulást. A macska vakcinázása a tulajdonos felelőssége, mivel a nem oltott macskák fertőzési forrást jelentenek a többi macska számára is.

A macskák fontosabb fertőző betegségei

Macska parvovírus okozta panleukopeniája

A macskák világszerte előforduló, nagy ragályozó képességű, lázas általános tünetekkel, hasmenéssel, hányással, kiszáradással és erős fehérvérsejt szám csökkenéssel járó fertőző betegsége. A betegséget egy igen ellenálló ún. parvovírus okozza, amely a beteg állatokból főként a bélsárral, de egyéb testváladékokkal is nagy mennyiségben ürül. A fertőzés a macskák közvetlen érintkezésével, de közvetett úton és ragályfogó tárgyak közvetítésével is létrejön. Fogékony macskák között a fertőzés gyorsan terjed. A betegség lappangási ideje 4-5 nap. Heveny esetekben jellemző a nagyfokú elesettség, magas láz, gyakori hányás, majd hasmenés és ezek következményeként súlyos fokú kiszáradás alakul ki. A fiatal macskák a betegség heveny formájában gyakran elpusztulnak. A vírus megtámadja a vérképző szerveket is, aminek következtében a fehérvérsejtek száma jelentős mértékben csökken. Az időben beadott védőoltás, majd a rendszeres emlékeztető oltás életmentő lehet.

Macska herpesvírus okozta légzőszervi megbetegedése

A macskák világszerte előforduló, nagy ragályozó képességű, lázas általános tünetekkel és a felső légutak gyulladásával járó betegsége. A beteg macskák a vírust orrváladékkal ürítik, fertőzés közvetlen érintkezéssel és a levegő útján terjed. Hajlamosító hatások, különösen télen, az együtt tartott macskák robbanásszerű megbetegedését okozhatják. Bármely korú macska megbetegedhet, de a félévesnél fiatalabb és az öreg macskákban a betegség súlyosabb lefolyású. Vemhes macskákban a vírus a magzatokat is megtámadja, és vetélést okoz. A betegség átvészélése nem jár tartós védettség kialakulásával, és a betegségen átesett egyedek hosszú ideig vírushordozóvá válhatnak. A betegség lappangási ideje 3-6 nap. A macskák lázasak, étvágytalanok, bágyadtak, könnyeznek, orrfolyásuk van, nyálzanak, tüszögnek, köhögnek. A betegek nehezen szuszogva lélegeznek, mert a váladék elzárja az orrnyílásokat. A vemhes macskák elvetélhetnek. További hajlamosító körülmények fennállása esetén nagy a kockázata a tüdőgyulladás kialakulásának. A megfelelő védekezés ebben az esetben is a védőoltásokkal történő megelőzés.

Macska calicivírus okozta náthája

A macskák világszerte előforduló, gyors lefolyású, náthás tünetekkel, a szájnyálkahártya gyulladásával és kifeléyesedésével járó, nagy ragályozó képességű betegsége. A macskák közvetlen érintkezés útján, szájon át vagy légutakon keresztül fertőződnek egymástól. A betegség lappangási ideje 1-2 nap. A megbetegedett állatok étvágytalanok, kedvtelenekek, nyálzának, tüszögnek, könnyeznek, orrfolyásuk van. Súlyosabb esetekben a szájnyálkahártyáján fekélyek alakulnak ki. A kialakult fekélyek fájdalmassága miatt a macskák nem esznek, nem isznak, ami kiszáradáshoz, legyengüléshez vezethet. Szövődményként tüdőgyulladás is kialakulhat. A betegség elleni megfelelő védekezés ebben az esetben is a védőoltásokkal történő megelőzés.

Veszettség

A veszettség elhullással járó, vírus okozta agy- és gerincvelőgyulladásban megnyilvánuló betegség, amely az állatokban és emberben is egyaránt előfordul. A veszett macska – esetleg minden átmenet nélkül – támadóvá válik, akár az embert is megmarhatja. Ezáltal súlyos sérüléseket okozhat és a veszettség vírusával megfertőzheti az embert. Mivel a veszettségben megbetegedett ember vagy állat gyógyíthatatlan, a megelőző védőoltás az egyetlen védekezési lehetőség. A macska veszettség elleni vakcinázásával önmagunkat és környezetünket is védjük. Az állandóan lakásban tartott macskák esetében is javasolt a veszettség elleni védőoltás. Tanácsos a macskákat évente veszettség elleni védőoltásban részesíteni, ami egyben lehetőséget ad állatorvosunknak kedvencünk egészségi állapotának felülvizsgálatára is.

Macskák Chlamydiosisa

Macskákban a chlamydiák kötőhártya-gyulladást, ritkábban tüdőgyulladást okoznak. A macskák egymástól rendszerint aerogén úton fertőződnek. A betegség gyakran egyoldali, majd mindkét szemre kiterjedő kötőhártya-gyulladás formájában jelentkezik. A kötőhártya-gyulladás elhúzódó esetekben gennyessé válik, a szemhéjak összetapadnak. Ritkábban hörgő- és tüdőgyulladás is kialakulhat. A betegség tünetei gyakran a láz, orrfolyás, tüszögés, köhögés. Gyakran társul a betegség egyéb vírusfertőzésekhez is.

Immunitás és vakcinázás

Mi az immunitás?

Az immunitás fogalma a szervezet védettségét, illetve fokozott ellenálló képességét jelenti valamilyen kórozóval vagy annak toxikus anyagaival szemben.

Az immunitás leggyakrabban úgy jön létre, hogy a szervezet természetes körülmények között találkozik a kórokozóval, és ennek következménye a szervezet immunreakciója (természetes úton szerzett immunitás).

Máskor mesterségesen juttatjuk a kórokozót vagy azok termékeit a szervezetbe azzal a céllal, hogy ellenálló képesség kialakítására készítsük (mesterségesen kiváltott immunitás).

Tehát egy macskában a fertőző betegségekkel szembeni ellenálló képesség a

- rendszeres védőoltások, vagy
- a betegség esetleges átvészélése következtében alakul ki.

Ha egy állat ellenálló képességgel rendelkezik egy adott fertőző megbetegedéssel szemben, akkor kicsi annak a valószínűsége, hogy abban megbetegedjen.

Kölykök immunitása?

A kölyökmacskák esetében is számolnunk kell az úgynevezett „maternális” immunitással, amely az anyától kapott természetes védettséget jelenti. A védettségnek ez a formája úgy jön létre, hogy az anyai szervezetből ellenanyagok jutnak át a kölykök szervezetébe részben még az anyaméhben a méhlepényen keresztül, részben a kölykök első táplálkozása során a tejjel (ún. colostrum). Az így kapott immunitásnak nagy szerepe van abban, hogy a specifikus védőanyagokkal látja el a kölyköket, és a macskakölykök minden olyan ellenanyagot megkapnak, amelyet az anyai szervezet az élet során termelt. Tehát ha tudjuk, hogy az anyamacska milyen fertőző betegségekkel szemben rendelkezik ellenálló képességgel, akkor kölykei is védettek ezen betegségek esetében, az életük első 4-6 hetében. Sajnos az így szerzett immunitás idővel csökkent, és a kölykök fogékonyá válnak a fertőző betegségek iránt. A megfelelő időpontban a kölykök részére adott, majd rendszeresen ismételt védőoltások megfelelő védettséget biztosítanak a részükre az életük során.

Mi történik a védőoltást követően?

Bármely vakcinázási programnak az a célja, hogy a lehető leghatékonyabb védettség alakuljon ki egy adott fertőző betegséggel szemben. Aktív immunizálás, azaz vakcinázás esetében, csökkent megbetegítő képességű vagy elölt kórokozót, illetve annak antigénjeit juttatjuk be a szervezetbe azzal a céllal, hogy az állat immunrendszerét ellenanyagok képzésére készítssük. Ennek segítségével hosszabb időtartamra szóló védettség alakítható ki, másrészt az egyes védőoltások ismételt alkalmazásával lényegesen erősebb immunválaszt lehet kiváltani, így még megbízhatóbb védelem alakítható ki az adott fertőző betegséggel szemben.

A kölyökmacskák életük első oltásait az „Alapimmunizálási Program”-juk során kapják meg, amelyet a kezelő állatorvosuk alakít ki részükre, számos szempont figyelembevételével (életkor, egyedül tartott vagy csoportosan tartott, mikor választották el anyjától, általános egészségi állapota, stb.).

A fertőző betegségek elleni folyamatos védettség fenntartása érdekében emlékeztető oltásokra van szükség. A modern oltóanyagok, mint a NOBIVAC vakcinák, bonyolult és alapos kutatómunka eredményei. Ezek a vakcinák biztonságos és hatékony védekezés lehetőségét teremtik meg kedvenceink számára egész életük folyamán.

Mikor történjen a vakcinázás?

Alapimmunizálási program

A kölykök vakcinázását már 9 hetes korban elkezdhetjük. Leggyakrabban a kiscicák új családjukba ennél idősebb korban vagy e tájt kerülnek, így nem lehet eléggé hangsúlyozni annak a fontosságát, hogy a kölyökmacska megérkezését követően azonnal állatorvoshoz kell fordulni, hogy a megfelelő oltási programot kialakíthassa kedvencünk számára. Idősebb kölyök vagy ismeretlen védőoltási programban részesült felnőtt macska családba kerülése esetén se késlekedjen állatorvosát felkeresni, így lehetővé válik a macska általános állapotának vizsgálata és az egyéb megelőző kezelések (pl.: féregtelenítés, bolha elleni védekezés) végrehajtása is. Ne felejtse el, hogy a vakcinázás védőhatásának kialakulásához legalább 2-3 hétre van szükség.

Emlékeztető oltások

Az alapimmunizálás révén megszerzett betegségekkel szembeni védettség nem tart a macskája élete végéig, hanem idővel csökken, és a macskája újra fogékonyá válik a betegségek iránt. Rendszeres védőoltásokkal azonban a védettség fenntartható. Az évenkénti vakcinázás során egyben lehetőség nyílik arra is, hogy állatorvosa sort kerítsen kedvencének évenkénti fe-

lülvizsgálatára is. Ha macskája valamilyen okból nem kapta meg az esedékes emlékeztető oltását, haladéktanul forduljon tanácsért az állatorvosához.

Emlékezni fogok az újraoltás idejére

Az „Alapimmunizálási Program” első oltásakor az állatorvosa Kisállat Egészségügyi Könyvet vagy Ön kérésének megfelelően Kisállat Útlevelet állít ki macskája részére, amelybe a vakcina címkéjét beragasztja, feltünteti a vakcinázás dátumát, és jelzi a szükséges újraoltás idejét. Határátlépéskor, állatorvosnál, macska kiállítások esetében kérni fogják a megfelelő immunizálást igazoló dokumentumot. Érdeemes megszokni, hogy az „Oltási Igazolványt” mindig vigyük magunkkal, ha macskákkal felkeressük az állatorvost.

A belső élősködők elleni védekezés fontossága!

Kölyökmacsák esetében a legnagyobb veszélyt az orsóférgesség jelenti, mert a féreglárvákat már az életük korai szakaszában az anyamacska tejével felvehetik. További fertőzési forrás számukra az anya és az alomtársak bélsara. Súlyos orsóférgesség esetén a kiscica hasa kitelt és hullámzó tapintatú lehet. A féregfertőzöttség a kölyökmacsák életképességét egyrészt negatív irányba befolyásolja, másrészt nem lehet a beadott oltásokkal megfelelő védekezést kialakítani a fertőző betegségekkel szemben. Ezért a megszületett kölyökmacsák férgesség elleni kezelése elengedhetetlen, már az első védőoltás beadását megelőzően 3-4 hetes korban indokolt elvégezni és utána rendszeres időközönként ismételni kell.

Felnőtt macskák esetében elsősorban az ún. fonálférgesség és a galandférgesség veszélyével kell számolnunk. A tünetek megjelenésekor a macska gyakran hányhat, hasmenése lehet és a bundája kopottá, fénytelené válik, sok esetben normál vagy fokozott étvágy mellett lesóványodást tapasztalhatunk. Macskáknál is előfordulhat a "szánkázás", mivel galandférgesség esetén a petékkel teli féreg ízék irritálhatják a végbél környékét. Egy idő után a tünetek egyre jellegzetesebbé válnak és a macska általános állapota romlik. Megfelelő kezelés hiányában a bélférgek okozta fertőzöttség mértéke növekszik, és a férgek egyre nagyobb számban ürítik a petéiket, ezzel pedig növelik a környezet féregterheltségét, ami tovább emeli a fertőződés kockázatát. Ezért az állatorvosok ajánlását messzemenőig figyelembe véve ajánlott a háromhavonkénti féreghajtás macskája részére modern, széles hatásspektrumú féreghajtó készítményekkel. Ne felejtkezzen el a rendszeres bolhaellenes megelőzésről/kezelésről sem. A bolhák magukban hordozhatják a galandféreg lárváit, ezáltal a férgek köztigazdái lehetnek.

A férgeknek közegészségügyi jelentőségük is van. A macska számos bélférge az emberre is veszélyes, de leggyakrabban gyermekeink fertőződhetnek meg a szennyezett talaj, fertőzött peteürítő állatok simogatása, vagy akár egy szennyezett homokozó révén. A szervezetben vándorló lárva több szervben is akár súlyos elváltozásokat okozhat, a szembe jutva akár maradandó károsodást is előidézhet. A fertőződés kockázatának csökkentése érdekében kutyánkat/macskánkat háromhavi rendszerességgel szükséges féregteleníteni, így csökken a környezet féregpete terheltsége és kedvenceinket, valamint családtagjainkat nagyobb biztonságban tudhatjuk. Minden alkalommal össze kell gyűjteni kutyánk, macskánk ürülékét és azt meg kell semmisíteni. A galandférgek előfordulása is jelentős közegészségügyi kockázatot hordoz magában. Figyeljünk mindig oda a személyi higiéniánkra, az állatokkal való érintkezés után mossunk kezet, ezzel az egyszerű módszerrel a fertőződést meg tudjuk előzni. Legyünk fokozott figyelemmel gyermekeink higiéniájára!

FIGYELMEZTETÉS!

A fertőző betegségekkel szembeni védettség csak rendszeres védőoltásokkal tartható fenn!

A Kisállat Egészségügyi Könyv fontos dokumentum, amelyet meg kell őrizni!

Ha macskája közérzete nem megfelelő, azonnal keresse fel állatorvosát, ezzel esetleg Kedvence élete menthető meg!

A tájékoztató nem teljes körű! További felvilágosításért, kérjük, forduljon állatorvosához!

HU/NOV/0218/0002

TUDOMÁNY AZ ÁLLATOK EGÉSZSÉGÉÉRT

Intervet Hungária Kft.*, az MSD Animal Health tagja
1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 8.

• tel: (36 1) 439 4597 • fax: (36 1) 439 4549

• email: info.hungary@merck.com

www.msd-animal-health.hu

* a Merck & Co., Inc., Kenilworth, NJ, USA leányvállalata